

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
СПЕЦИЈАЛНА БОЛНИЦА ЗА ИНТЕРНЕ БОЛЕСТИ
Бр. 183/85
10.02 20 25 год.
ВРЊАЧКА БАЊА

СПЕЦИЈАЛНА БОЛНИЦА ЗА ИНТЕРНЕ БОЛЕСТИ
ВРЊАЧКА БАЊА, УЛ. 8. МАРТА БР. 12.

П Р А В И Л Н И К
О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

Врњачка Бања, фебруар 2025. године

На основу чл. 3. и 14. Закона о безбедности и здрављу на раду ("Сл. гл. РС" бр. 35/2023), „СПЕЦИЈАЛНА БОЛНИЦА ЗА ИНТЕРНЕ БОЛЕСТИ“, ул. 8. марта бр 12., Врњачка Бања, дана 10.02.2025. год., **д о н о с и:**

П Р А В И Л Н И К О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим актом, у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду и другим прописима утврђују се права, обавезе и одговорности у области безбедности и здравља на раду код „СПЕЦИЈАЛНА БОЛНИЦА ЗА ИНТЕРНЕ БОЛЕСТИ“, ул. 8. марта бр 12., Врњачка Бања (у даљем тексту: послодавац).

Члан 2.

Безбедност и здравље на раду јесте обезбеђивање таквих услова на раду којима се, у највећој могућој мери, смањују повреде на раду, професионалне болести и болести у вези са радом у циљу остваривања физичког, психичког и социјалног благостања запослених.

Безбедност и здравље на раду послодавац обезбеђује спровођењем превентивних мера заснованих на примени применом савремених техничких, ергономских, здравствених, образовних, социјалних, организационих и других мера и средстава за отклањање ризика од повређивања и оштећења здравља запослених, и/или њиховог свођења на најмању могућу меру.

Спровођење мера безбедности и здравља на раду не може да проузрокује финансијске обавезе запосленом и не може да утиче на његов материјални и социјални положај стечен радом и у вези са радом.

Члан 3.

Право на безбедност и здравље на раду код послодавца, имају:

1. запослени код послодавца, односно лица која су у радном односу код послодавца, као и лица која по било ком основу обављају рад,
2. ученици и студенти који се, у складу са законом, налазе на обавезном производном раду, професионалној пракси или практичној настави или учењу кроз рад у систему дуалног образовања,
3. лица која, у складу са законом, бављају привремене и повремене послове преко омладинске, односно студентске задруге и
4. лица која се затекну у радној околини ради обављања различитих послова, ако је о њиховом присуству упознат послодавац.

Члан 4.

Процес рада организује се и спроводи тако да се запосленом обезбеђује рад на радном месту и у радној околини у којима се спроведене мере безбедности и здравља на раду, односно тако да се запосленом обезбеђује обављање послова на којима су спроведене такве мере.

Члан 5.

Овим правилником утврђују се:

1. Права, обавезе и одговорности у области безбедности и здравља на раду,
2. Организовање послова безбедности и здравља на раду,
3. Начин избора и рада представника запослених,
4. Поступак издавања дозволе за рад на висини, у дубини, у скученом простору, у простору са потенцијално експлозивним атмосферама, на енергетском објекту, при коришћењу опасне хемијске материје, рад у зонама у којима је присутна озбиљна, неизбежна или непосредна опасност или штетност која може да угрози здравље запосленог – у даљем тексту опасни радови.

II ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ

Члан 6.

Права, обавезе и одговорности у области безбедности и здравља на раду, које се утврђују овим правилником, односе се на:

1. посебна права, обавезе и мере у вези са безбедношћу и здрављем на раду младих, жена, особа са инвалидитетом и професионално оболелих запослених,
2. права, обавезе и одговорност директора за спровођење прописаних мера безбедности и здравља на раду, и
3. права, обавезе и одговорност запослених у спровођењу мера безбедности и здравља на раду.

1. Посебна права, обавезе и мере за заштиту младих, жена и особа са инвалидитетом

Члан 7.

Посебна права, обавезе и мере у вези са безбедношћу и здрављем на раду запослене жене за време трудноће, породиље, запослене која доји дете, запосленог млађег од 18 година живота, особе са инвалидитетом и запосленог код кога је утврђена професионална болест, уређују се законима, другим прописима и овим правилником.

Члан 8.

Послодавац може заснивати радни однос са лицима млађим од 18 година живота и ангажовати их за обављање привремених и повремених послова, у складу са законом.

Послодавац не може ангажовати лице из става 1 овог члана за рад ноћу и за прековремени рад и за послове на радним местима која су актом о процени ризика утврђена као радна места са повећаним ризиком.

Члан 9.

Запослени између навршене 18. и 21. године живота може да ради ноћу само на основу налаза надлежне службе медицине рада којим се утврђује да такав рад није штетан за његово здравље.

Трошкове лекарског прегледа из става 1 овог члана сноси послодавац.

Члан 10.

Запослена жена за време трудноће, породиља и запослена која доји дете, не може да ради прековремено, ноћу и на пословима и на радним местима, која су по налазу службе медицине рада, или других надлежних здравствених органа, штетни за њено здравље и здравље детета.

Члан 11.

Послодавац је дужан да обезбеди да запослена за време трудноће, породиља и запослена која доји дете, запослени млађи од 18 година живота, особа са инвалидитетом и запослени код кога је утврђена професионална болест, и поред обуке за безбедан и здрав рад, буду у писаној форми обавештени о резултатима процене ризика и о мерама којима се ризици отклањају у циљу повећања безбедности и здравља на раду.

Члан 12.

Послодавац је дужан да запосленој особи са инвалидитетом и професионално оболелом запосленом обезбеди обављање послова према преосталој радној способности, односно обезбеди обављање другог одговарајућег посла у складу са његовом здравственом способношћу.

2. Обавезе и одговорности директора

Члан 13.

Директор је одговоран за унапређивање и спровођење безбедности и здравља на раду, а нарочито да:

1. покрене поступак процене ризика на радним местима и у радној околини доношењем одлуке о покретању поступка процене ризика;
2. у писаној форми донесе акт о процени ризика за сва радна места и у радној околини и утврди начине и мере за отклањање тих ризика;
3. донесе програм обуке за безбедан и здрав рад и спроводи обуку запослених у складу са програмом;
4. измени акт о процени ризика у случају појаве сваке нове опасности, промене нивоа ризика у процесу рада и у другим прописаним случајевима;
5. обезбеди потребна финансијска средства за спровођење превентивних мере ради заштите живота и здравља запослених;
6. организује послове за безбедност и здравље на раду, да актом у писаној форми одреди себе за обављање послова безбедности и здравља на раду или да одреди сарадника за безбедност и здравље на раду, у складу са законом, као и да том лицу омогући независно и самостално обављање послова и приступ свим потребним подацима;

7. актом о процени ризика, на основу непристрасне оцене службе медицине рада, одреди посебне здравствене услове које морају испуњавати запослени за обављање одређених послова на радном месту у радној околини;

8. са послодавцем, са којим дели радни простор у обављању послова, закључи споразум о примени прописаних мера за безбедност и здравље на раду запослених, као и да одреди лице за координацију спровођења тих заједничких мера;

9. извести надлежну инспекцију рада, најмање осам дана пре почетка рада о почетку свога рада, раду одвојене јединице или свакој промени технолошког процеса, уколико са тим променама мењају услови рада;

10. Извести надлежну инспекцију рада одмах, од настанка, усмено и у писаној форми у електронском облику, извођење хитних радова, на инфраструктурним објектима ради отклањања кварова или изненадног и неконтролисаног догађаја на објекту;

11. запосленима омогући да бирају свог представника за безбедност и здравље на раду;

12. представнику запослених омогући увид у сва акта везана за безбедност и здравље запослених и учешће у разматрању свих питања која се односе на ову област, као и да га упозна са налазима и предлозима или предузетим мерама инспекције рада и о предузетим мерама за безбедност и здравље на раду;

13. на захтев инспектора рада или представника запослених достави извештај о стању безбедности и здравља на раду запослених, као и о спроведеним мерама у овој области;

14. на основу акта о процени ризика и непристрасне оцене службе медицине рада, обезбеди прописане лекарске прегледе запослених;

15. ангажује службу медицине рада или организацију црвеног крста ради оспособљавања одговарајућег броја запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности;

16. запосленог, за кога се у поступку претходног, периодичног, лекарског прегледа за рад ноћу или циљаног и другог лекарског прегледа, утврди да не испуњава прописане здравствене услове за обављање послова на радном месту са повећаним ризиком или за руковање одређеном опремом за рад, премести на друго радно место које одговара његовим здравственим способностима;

17. ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и провера опреме за рад, испитивање услова радне околине и испитивање електричних инсталација;

18. да запосленима не дозволи извођење опасних радова (рад на висини, у дубини, у скученом простору, у простору са потенцијално експлозивним атмосферама, на енергетском објекту, рад при коришћењу опасне хемијске материје, рад у зонама у којима је присутна озбиљна, неизбежна или непосредна опасност или штетност која може да угрози здравље запосленог), већ да за ове радове ангажује правна лица или директора регистроване за ову врсту делатности;

19. обезбеди одржавање средстава за рад у исправном стању;

20. обезбеди да се одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено, у писаној форми или електронским путем пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове свака смртна, колективна или тешка повреду на раду, као и опасна појава која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

21. обезбеди да се одмах, а најкасније у року од пет радних дана од дана настанка, усмено, у писаној форми или електронским путем пријави надлежној инспекцији рада лака повреда на раду због које запослени није способан за рад више од три дана.

22. обезбеди да се најкасније у року од пет дана од дана достављања мишљења здравствене установе која је утврдила професионалну болест пријави надлежној инспекцији рада професионална болест.

23. да се стара о наменском коришћењу опреме за пружање прве медицинске помоћи;

24. да у случају повреде или изненадне болести запосленог организује пружање прве помоћи, као и да организује хитну дојаву одговарајућој медицинској установи;

3. Права и обавезе запослених

Члан 14.

Запослени је дужан:

1. да примењује прописане мере за безбедан и здрав рад, да наменски користи средства за рад, да користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и да са њима пажљиво рукује да не би угрозио своју безбедност и здравље и безбедност и здравље других лица;

2. да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима или на радном месту на којем је одређен и да се оспособи - оспособљава за њихово спровођење;

3. да пре почетка рада прегледа своје радно место и средства за рад која користи, као и средства и опрему за личну заштиту на раду и да у случају уочених недостатака одмах извести непосредног руководиоца;

4. да пре напуштања радног места, радно место и средства за рад остави у безбедном, чистом и уредном стању;

5. да одмах, у складу са својим сазнањима, обавести непосредног руководиоца о неправилностима или другој појави која би на радном месту могла да угрози његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених;

6. да се на захтев непосредног руководиоца, директора или саветника за безбедност и здравље на раду подвргне провери да ли је под утицајем алкохола или других средстава зависности, ако је под утицајем алкохола или других средстава зависности не сме да започне нити настави рад;

7. да обави лекарски преглед на који се упућује ако ради на радном месту са повећаним ризиком, или подлеже таквој обавези на основу других прописа из области безбедности и здравља на раду;

8. да обавља послове из свог делокруга рада и да не управља опремом за рад за коју није одређен;

9. да поштује и да се понаша у складу са видно истакнутим упутствима и ознакама за безбедност и/или здравље на раду;

10. да при ступању на рад најпре обезбеди радно место, а након тога отпочне са радом на истом месту.

Члан 15.

Запослени има право:

1. да директору, непосредном руководиоцу и саветнику за безбедност и здравље на раду даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима безбедности и здравља на раду;
2. да се у складу са законом обрати надлежној инспекцији рада, када сматра да нису спроведене одговарајуће мере за безбедност и здравље на раду;
3. да када му прети непосредна опасност по живот или здравље, предузме одговарајуће мере у складу са својим знањем и техничким средствима која му стоје на располагању и да напусти радно место, радни процес, односно радну околину.

Члан 16.

Запослени има право да одбије да ради:

1. ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због неспроведених прописаних мере за безбедност и здравље на раду на радном месту на које је одређен;
2. ако му није обезбеђен прописани лекарски преглед или ако се на лекарском прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове за рад на радном месту са повећаним ризиком или за руковање одређеном опремом за рад;
3. ако у току оспособљавања за безбедан и здрав рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање, на пословима или на радном месту на које је одређен;
4. дуже од пуног радног времена ако би, према оцени службе медицине рада, такав рад могао да погорша његово здравствено стање;
5. на средству за рад на којем нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду.

Члан 17.

Запослени за време прекида рада у случајевима из чл. 25. овог правилника, има право на накнаду зараде у висини утврђеној општим актом (правилником о раду) или уговором о раду.

III ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 18.

Послове безбедности и здравља на раду обавља директор, или директор ангажује сарадника за безбедност и здравље на раду који испуњава одговарајуће услове у складу са законом.

Уколико директор именује себе за обављање послова безбедности и здравља на раду, тада је дужан да положи одговарајући стручни испит, прописан законом.

Сарадник за безбедност и здравље на раду послове из става 1. овог члана обавља у складу са законом и уговором између послодавца и правног лица или директора, којим се ближе уређују права, обавезе и одговорности и начин сарадње између уговорних страна.

IV НАЧИН ИЗБОРА И РАДА ПРЕДСТАВНИКА ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 19

Запослени имају право да изаберу једног или више представника запослених за безбедност и здравље на раду.

Члан 20.

Послодавац и представник запослених су дужни да међусобно сарађују о свим питањима безбедности и здравља на раду, у складу са Законом, другим прописима и овим Правилником.

Представник запослених, ако је његов рад у складу са Законом, не може да трпи никакве последице у вези права из радног односа, односно безбедности и здравља на раду.

Члан 21.

Представник запослених има право да буде консултован унапред и благовремено у вези:

1. свих мера које утичу или могу да утичу на безбедност и здравље запослених;
2. организовања послова безбедности и здравља на раду и одређивања запослених за пружање прве помоћи
3. доношења аката који се односе на безбедност и здравље на рад;
4. организовања и спровођења обуке запослених за безбедан и здрав рад

Члан 22.

Послодавац је дужан да запослене или представника запослених упозна са

1. ризицима на радном месту у радној средини и превентивним мерама безбедности и здравља на раду и активностима које се односе на технолошки и радни процес код послодавца;
2. предузетим мерама инспекције рада;
3. евиденцијама о повредама на раду и професионалним болестима и о предузетим мерама за безбедност и здравље на раду;
4. предузетим мерама за спречавање непосредне опасности по живот и здравље

Члан 23.

Послодавац и представник запослених, дужни су да међусобно сарађују о питањима безбедности и здравља на раду, у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду и другим прописима из ове области.

Члан 24.

Запослени и представник запослених имају право да:

1. послодавцу дају предлоге о свим питањима која се односе на безбедност и здравље на раду.
2. на увид у сва акта која се односе на безбедност и здравље на раду;
3. да учествује у разматрању извештаја о стања безбедности и здравља на раду и даје предлоге о свим питањима која се односе на безбедност и здравље на раду;

4. да захтева од директора, руководиоца сектора и саветника за безбедност и здравље на раду отклањање или смањење ризика који угрожава безбедност и здравље запослених;
5. да захтева од инспекције рада вршење надзора, ако сматра да нису спроведене опште или посебне превентивне мере за безбедан и здрав рад и да присуствује инспекцијском прегледу;
6. да буде упознат са налазима и предлозима или предузетим мерама инспекције рада;
7. да буде упознат са предузетим мерама за спречавање непосредне опасности по живот и здравље запосленог;
8. да буде упознат са извештајима о повредама на раду, професионалним обољењима и обољењима у вези са радом и предузетим превентивним мерама за смањење тих последица;
9. да буде упознат са резултатима испитивања радне околине и прегледима и проверама опреме за рад и електричних инсталација;
10. да буде упознат са актом о процени ризика и да покрене иницијативу за измену акта о процени ризика у случају појаве нове опасности, када предвиђене мере за спречавање, смањење или отклањање ризика нису одговарајуће и у другим прописаним случајевима.

V ПОСТУПАК ИЗДАВАЊА ДОЗВОЛЕ ЗА ОПАСНЕ РАДОВЕ

Члан 25.

Радове на висини, у дубини, у скученом простору, у простору са потенцијално експлозивним атмосферама, на енергетском објекту, при коришћењу опасне хемијске материје, рад у зонама у којима је присутна озбиљна, неизбежна или непосредна опасност или штетност која може да угрози здравље запосленог (у даљем тексту опасни радови), могу се изводити само уколико је претходно издата дозвола за њихово извођење.

Члан 26.

Дозволу за опасне радови издаје директор, а на писани или усмени захтев запосленог који изводи радове (даје се у прилогу Правилника).

Члан 27.

У дозволи за опасне радове наводи се период извођења радова, место извођења радова, врста радова који се изводе и средства за личну заштиту на раду, чија је употреба – коришћење обавезно од стране запосленог у циљу отлањања и/или умањења ризика који настају услед природе радова који се изводе.

Опасни радови се могу изводити само у периоду наведеном у дозволи, а уколико из неког разлога наступи потреба за продужетком радова, издаје се нова дозвола у којој се наводи период извођења радова.

Члан 28.

Директор, односно издавалац дозволе, дужан је да консултује саветника за безбедност и здравље на раду, уколико није сигуран да се дозвола може издати и да се радови могу обавити без опасности по запослене који изводе радове и друга лица присутна у радној околини

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 29.

Директор је дужан да обезбеди да овај правилник буде доступан свим запосленима.

Члан 30.

Овај правилник ступа на снагу осам дана од дана његовог доношења.

У Врњачкој Бањи, 10.02.2025. година

За Управни одбор
Специјалне болнице
за интерне болести
Врњачка Бања

